

INTENDANTICA DORA RUŽDJAK UOČI 70. DUBROVAČKIH LJETNIH IGARA 'U KULTURU SE ILI OZBILJNO ULAŽE ILI BOLJE NIŠTA'

Tekst ZRINKA VRABEC MOJZEŠ
 Fotografije DUBROVAČKE LJETNE IGRE

U srijedu, 10. srpnja, bit će svečano otvorene 70. jubilarne Dubrovačke igre, jedan od najstarijih ambijentalnih europskih festivala. Ove godišnje Igre svoj koncept temelje na krilatici „Mitovi grada“ i bit će prikazano više od 80 dramskih, glazbenih, baletnih, filmskih i folklornih izvedbi. Među njima su i gostovanja nekih svjetski poznatih orkestara i glazbenika i tri premijere u produkciji festivala – Hamlet, praizvedba Vojnovićevog Geranjuma i glazbeno-scensko uprizorenje djela „Mali princ“, za koji originalnu glazbu piše Ivan Josip-Skender. Ovo je druga godina intendanture redateljice Dore Ruždjak Podolski koja je režirala sedamdesetak dramskih, opernih i operetnih predstava i mjuzikala diljem Hrvatske. Gostovala je u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Sankt Petersburgu, u kojem je postavila mjuzikl „Chicago“, i u Kanadi, u Torontu, gdje je postavila operu „Nikola Šubić Zrinjski“. Uz Dubrovačke ljetne igre vezana je od 2004., a od 2009. do 2012. bila je ravnateljica dramskog programa. Dobitnica je mnogih nagrada, a najznačajnije su Nagrade hrvatskog glumišta za režiju mjuzikla „Chicago“ 2004., „Ljepoticu i zvijer“ 2008., opere „Madame Buffault“ 2015. i „Crne mati zemle“ 2017. koja je osvojila Nagradu hrvatskog glumišta i za najbolju predstavu u cjelini.

NACIONAL: Ovo je druga godina vašeg mandata kao intendantice Igara. Jeste li se uhodali kao tim, je li lakše nego lani ili su očekivanja veća?

Činjenica je da imam dugu suradnju s Igrama, na kojima sam na različite načine prisutna od 2004. Radila sam nekoliko otvaranja, tri predstave, bila ravnateljica drame od 2009. do 2012. To je pozamašno iskustvo i zbog toga sam doista mislila da poznajem Igre kao vlastiti džep. No tu sam se prevarila jer sam prošle godine, kada sam imenovana intendanticom, što je velika čast, ali i velika odgovornost, shvatila da ta dužnost iziskuje jako puno žrtve. To je posao koji traži, metaforički rečeno, angažman od gotovo 24 sata sedam dana tjedno. Ljudi često misle da je intendant uposlen samo ljeti, no ovaj posao iziskuje puno koncentracije, pa i puno snage i to tijekom cijele godine. Iskreno, nisam znala da je toliki obim posla. Srećom, imam veliku podršku u kući, odnosno u Dubrovačkim ljetnim igrama i odlično se, na poslovnom planu razumijem s ravnateljicom Ivanom Medo-Bogdanović. Upravo zbog činjenice da sam Ivanu već tako dobro poznavala ja sam i prihvatila ovu dužnost. Imenovana sam 31. kolovoza 2017., pa smo imali godinu dana za uhodavanje i pripreme, a sad mogu reći da smo jako uigran tim. I ostali djelatnici Igara su sjajni kreativci i operativci na terenu, tako da i

▶ OVE, JUBILARNE 70. IGRE DUBROVNIK JE VIDLJIVO FINANCIJSKI PODUPRO. KRPANJE MALIM IZNOSIMA NEMA SMISLA I ONO UVIJEK IDE NA RAČUN ESTETIKE I KVALITETE, KAŽE DORA RUŽDJAK

s njima dobro surađujem, a imam i izvrsne pomoćnike, Sašu Božića, Tomislava Fačinija i Karolinu Rugle, na koje se mogu osloniti i s kojima kreiram program.

NACIONAL: Znači da nema tenzija na relaciji Zagreb-Dubrovnik?

Od početka nije bilo sukoba, a tome je pridonijela

činjenica da smo još od 2004. išli iz projekta u projekt. Dakle, znamo se. Nismo si dopustili da nas ponese ta, uvjetno rečeno, populistička struja koja je danas raširena. Ponekad je teško povjerovati da su jedna tako mala zemlja i mali narod tako podijeljeni po regijama. Doista zastrašujuće.

NACIONAL: Imate li vi problema s Dubrovnikom kao i vaši prethodnici koji su 'izgorjeli' i dali ostavke, i kako suradujete s gradonačelnikom Matom Frankovićem? Imam sreću da djelujem u gradu u kojem je Mato Franković gradonačelnik jer on je, a to sam zaključila nakon brojnih susreta s njim, doista zainteresiran za Igre i pokazao se kao partner koji dobro razumije problematiku. Ove, jubilarne 70. Igre grad je vidljivo financijski podupro. I to tako kako to čine vizionari u svijetu. Jer u kulturu se ili ozbiljno ulaže, ili bolje ništa. Krpanje malim iznosima nema smisla i ono uvijek ide na račun estetike i kvalitete.

NACIONAL: Glazbeni program donosi puno jakih imena.

Zahvaljujući upravo potpori Dubrovnik doveli smo Marijinski teatar iz Petrograda s baletom "Četiri godišnja doba". To je najpoznatija baletna trupa na svijetu, vrh baletne umjetnosti i to naravno košta. Grad Dubrovnik prepoznao je kvalitetu i ambiciju takvog programa.

NACIONAL: Kako će izgledati otvorenje? Hoće li vas Dubrovčani na generalki gadati paradajzima?

Pa generalka u Dubrovniku je uvijek izazovna. Moram priznati da sam, kada sam bila mlada, imala veliku tremu od reakcija dubrovačke publike. Prvi put sam režirala otvorenje Igara 2005., kada sam imala trideset i tri godine. Ove godine, za ovako značajan jubilej, odlučili smo se za dojmiviju vizualno-glazbenu cjelinu, u kojoj će sudjelovati orkestar Državne opere Donje Saske iz Hanovera, pod ravnanjem maestra Ivana Repušića. Riječ je o vrlo poznatom orkestru koji ima tradiciju 383 godine. To je orkestar koji je prouzročio Brahmsov 1. koncert za klavir. Do te suradnje je došlo zahvaljujući Ivanu Repušiću, našem poznanstvu i zajedničkom radu na Igrama. Bit će to prvi put nakon dugog vremena da jedan veliki svjetski orkestar sudjeluje na otvaranju i gala koncertu.

NACIONAL: Što će svirati, ako nije tajna?

Dugo smo se usuglašavali oko programa za galu, prije svega zbog ambijentalnosti i akustike. Svirat će Beethovenovu 9. simfoniju koja se rijetko izvodi u integralnoj verziji. No ona uvijek ima i simboličnu društvenu poruku i zato je dobro unijeti malo europskog duha na Igre i u ovaj dio Europe. Sudjeluje i akademski zbor Ivan Goran Kovačić, to je srčani korpus, studenti su jako uzbuđeni i jako se vesele nastupu. Dubrovački komorni zbor i zbor Libertas bit će na otvorenju, a gala koncert će izvoditi Goranovci.

NACIONAL: Ovih dana prisjetili smo se svečanog ulaska Hrvatske u EU, 1. srpnja 2013., kada ste u zadnji čas preuzeli režiju manifestacije. U kakvom vam je to ostalo sjećanju i je li vam se ceremonijal-majstor Tomislav Saucha, kojeg je odabrao Zoran Milanović, miješao u posao?

Da, stvarno je bilo u zadnji čas, prihvatila sam se toga samo tri mjeseca ranije. No zaista mi nije žao. Danas sam jako ponosna na to kako smo to odradili. Vjerujem da smo uspjeli sami sebi dokazati da možemo raditi velike projekte i prikazati hrvatsko kulturno blago na lijep način. A što se tiče Tomislava Sauche, bit ću posve iskrena, nimalo se nije miješao, niti se na bilo koji način petljala politika. Imala sam potpuno otvorene

PITANJE
 AMBIJENTALNOSTI
 POČELO SE
 ZLOUPOTREBLJAVATI
 JER AMBIJENTALNOST JE
 MOGUĆA, U TO SAM SE
 UVJERILA LANI, SLUŠAJUĆI
 ZAVRŠNI KONCERT ISPRED
 CRKVE SV. VLAHA, BIO JE
 TO IMPRESIVAN DOGAĐAJ
 IAKO, NARAVNO, NIJE
 VLADALA STOPOSTOTNA
 TIŠINA'

ruke. Svi su bili svjesni da je zadnji čas a to, po meni, ionako nije ni bila politička priča. To je bila priča koja se bavila nematerijalnom kulturnom baštinom, a Hrvatska, nakon Kine i Koreje, ima najveći popis zaštićenih nematerijalnih dobara na UNESCO-voj listi.

NACIONAL: Prva premijera je "Hamlet" u režiji Paola Magellija, o kojoj su se raspisali mediji. Hoće li biti provokativan?

Magelli promišlja Hamleta kao intelektualca koji je krhki predstavnik svijeta nas. Predstava će biti postavljena na mitskom mjestu, na tvrđavi Lovrijenac, gdje je prvi "Hamlet" postavljen 1952. Magelli je bard ovih prostora koji je svojim radom doista obilježio Igre. I sada ima fantastičnu glumačku ekipu, a naslovnu ulogu tumači Dubrovčanin Frano Mašković koji se uloge prihvatio s velikom odgovornošću. Mislim da će izdržati test usporedbe s nekim legendarnim Hamletima, poput Rade Šerbedžije. Osim toga, ima veliku potporu i ansambla i Grada. Sigurna sam da će ovaj "Hamlet" biti predstava koja će duboko dimriti gledatelje.

NACIONAL: Održat će se i simpozij o budućnosti ambijentalne izvedbe. Dosadašnji intendant su se bunili da im predstavama i koncertima smeta zveckanje suđa i treštanje glazbe iz restorana. Imate li i vi taj problem?

Dugo se već raspravlja o tome je li moguća ambijentalnost i ima li ona smisla. To se pitanje počelo zlopotrebljavati jer ambijentalnost je moguća, u to sam se uvjerila lani, slušajući završni koncert ispred crkve Sv. Vlaho. Bio je to impresivan događaj iako, naravno, nije vladala stopostotna tišina. Grad i građani otvoreni su za suradnju, no ne možemo očekivati apsolutnu fleksibilnost. No mislim da bi Dubrovnik trebao dobiti koncertnu, polivalentnu dvoranu.

NACIONAL: Zašto Igre nemaju regionalnu dimenziju? Zašto se ne rade koprodukcije sa susjedima?

Koprodukcije s regijom nikada nisu bile običaj. Gostovanja glumaca iz regije su bila uobičajena, ali produkcija je uvijek bila u rukama Igara. Lani smo napravili koprodukciju s riječkim HNK i "Michelangelom", a predstava

je poslije igrala u Rijeci, Zagrebu i Ljubljani i imala je širi odjek. Ove godine nam gostuje „Balkanski špijun“ u izvedbi Srpskog narodnog pozorišta. Radi se o izuzetno glumački kvalitetnoj predstavi, to je vrh teatra, odnosno kazališne umjetnosti naših susjeda.

NACIONAL: Dio programa ovogodišnjih Igara bit će u jesen prikazan u Zagrebu. Čija je to ideja?

Imali smo sreće, toga se sjetila Martina Binenfeld, direktorica Turističke zajednice grada Zagreba. Ona je izrazila veliku želju da se Dubrovnik i Zagreb u povodu ove velike obljetnice povežu, mi smo se javili na natječaj Turističke zajednice i dobili sredstva da u rujnu i početkom listopada u Zagrebu izvedemo pet naših programa.

NACIONAL: Kada ste imenovani izrazili ste želju da publika, pa i ona međunarodna dođe ciljano na neku predstavu na Igrama. Jeste li to postigli?

Na žalost, još ne, iako je to ideal koji bi trebalo dostići. Za tako nešto potrebno je puno više uložiti u međunarodnu promociju, a u to bi trebalo biti uključeno puno partnera i to na nacionalnoj razini, prije svega Turistička zajednica Hrvatske. Događa se suprotno, da se ljudi zateknu u Dubrovniku i ne mogu se načuditi da baš tu mogu poslušati koncert jedne Dee Dee Bridgewater. Na koncertima klasične glazbe i do 80% publike čine strani turisti.

NACIONAL: Kako suradujete s ministricom kulture Ninom Obuljen Koržinek, od koje su mnogi mnogo očekivali, pa ih je razočarala?

Suradujemo jako dobro, osobito zato što imam ono što mi je bitno, a to je posvemašna sloboda i integritet u promišljanju programa. Da nije tako, sigurno ne bih radila ovaj posao.

NACIONAL: I na kraju političko pitanje: kampanja za predsjednika Republike je počela, očekujete li sve predsjedničke kandidate na otvorenju Igara koje se prenosi uživo na televiziji?

To je jako zanimljivo pitanje, pa čak i zabavno. Iskreno, nemam pojma. Možda se ne pojavi nitko, a možda dođu svi. Vidjet ćemo.